

Tisztelt Közgyűlés !

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 70.§-a szerint a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a helyi önkormányzati képviselőtestület tagjai általános választásának évében december 15-éig kell a képviselő-testület elé terjeszteni.

Az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII.30.) Korm. rendelet 28.§-a szerint „a bizottságok véleményével együtt a koncepciót a képviselő-testület megtárgyalja, és határozatot hoz a költségvetés-készítés további munkálatairól”. A polgármester a helyi önkormányzatnál működő bizottságok véleményét kikéri. A Pénzügyi bizottságnak az egész koncepcióról kell véleményt alkotnia.

A Közgyűlés álláspontja a következő év gazdálkodási feltételrendszerének meghatározáshoz rendkívüli jelentőséggel bír, figyelemmel arra, hogy az előzetes számítások, kalkulációk szerint a rendelkezésre álló források nem elégségesek a látható feladatok finanszírozásához.

A kialakított koncepcionális elképzelés az Országgyűlés részére benyújtott 2007. évi költségvetési törvénytervezet önkormányzatokat érintő forrásszabályozásának, a Polgármesteri Hivatal irodái számítási anyagainak, illetve az önkormányzat intézményeinek a tervezési modellhez szolgáltatott információk figyelembe vételével készült.

A költségvetési törvény, illetve a kapcsolódó ágazati törvények a parlamenti vitában módosulhatnak, így a figyelembe vett irányszámok is változhatnak befolyásolva az önkormányzati költségvetés feltételrendszerét.

A 2006. évi költségvetés gazdálkodásának hatása a harmadik negyedév teljesítési adatain, illetve a számításba vett előrejelzéseken alapul.

A költségvetési modellszámítás jelentős forráshiányt jelez, és mivel a központi költségvetési kapcsolatokból a beterjesztett költségvetési törvénytervezet szerint számított bevétel kiegészítéseként figyelembe vehető saját források növelésére korlátozottan van mód, továbbra is erőteljes a kényszer a racionálisabb, takarékosabb gazdálkodási alapelv érvényesítésére.

A korábbi évekhez képest erőteljesebben jelentkezik a kormányzat szándéka az olcsóbb állam, illetve közfeladat ellátás megvalósítására az önkormányzati forrásszabályozáson keresztül.

I.

A 2006. évi költségvetés gazdálkodási eredményeinek, pénzügyi folyamatainak
főbb jellemzői

A 2006. évi egyensúlyos önkormányzati költségvetés az intézményi feladatellátás feltételeinek szigorításával, felhalmozási típusú pénzeszközök működési célú felhasználásra való igénybevételével, és pénzintézeti kiegészítő források figyelembe vételével alakulhatott ki. A szigorú tervezési feltételrendszer nem oldotta meg a működési feladatellátás finanszírozhatatlanságának strukturális problémáját, csupán elnapolta azt, de végül is végrehajtható költségvetést eredményezett.

A 2006. évi költségvetés teljesítésének alapvető jellemzője, hogy a meghatározott feladatok elvégzéséhez szükséges források a felmerült költségek finanszírozási igényének megfelelő időben és mennyiségben rendelkezésre álltak, forráshiány nem akadályozta a kiadásokat.

A 2006. évi költségvetési gazdálkodás pénzügyi folyamata, illetve gazdasági eredménye néhány elemében befolyásolja a 2007. évi költségvetést, így ezekre figyelemmel kell lenni a tervezőmunka során. A bevétel és kiadás alakulását és folyamatait az alábbiak jellemzik:

Bevételek

- Működési saját bevételek

= Az intézményi működési bevételek várható teljesítése az eredeti előirányzatot meghaladja alapvetően az intézményvezetők többletbevétel elérése érdekében kifejtett erőfeszítése eredményeként. A bevételi volumen legjelentősebb tétele a gyermekélelmezéshez tartozó szülői befizetés, amelynek nagyságát a Közgyűlés étkezési díjakra vonatkozó döntése alakítja ki.

A következő évben tervezési szempontból az élelmezési költségek kalkulációjával a Közgyűlés döntése az irányadó, figyelemmel a szolgáltatást igénybevevők számára is. Ezen túlmenően tervezhető bevétel elemenként mérlegelendő.

= Helyi adóbevétel túlteljesítése várható összességében. Ez azt mutatja, hogy a vállalkozások árbevétele növekedett, tehát fejlődési szakaszba kerültek. Ebből adódóan a 2007. évre vonatkozóan, figyelemmel az inflációs várakozásokra is az előzetes számítások szerint 80.000 ezer forint többlet előirányzat tervezésére kerülhet sor.

- = Bíróságok, pótlékok, egyéb sajátos bevételek jogcímen tervezett bevétel várhatóan teljesül. A bevételi csoporton belül megjelenő önkormányzati bérlakás és nem lakás célú helyiségekkel kapcsolatos bevétel is megfelel a meghatározott előirányzatnak. A hátralékos állomány nem változott lényegesen, így az leszögezhető, hogy az inflációs díjemelést az érintett bérlők meg tudták fizetni.
- A következő évre vonatkozóan is elfogadható az inflációs nagyságrendű díjemelés számításba vétele.
- A központi költségvetés alapján tervezett átengedett SZJA bevétel a költségvetési törvény rendelkezésének megfelelően érkezett az önkormányzat elszámolási számlájára. Az adóerő képesség növekedése miatt a Közgyűlés az év során lemondott 30.219 ezer forint központi adóról, ezért a bevétel teljesítése elmarad az eredetileg tervezett összegtől.
- A következő évben tervezhető nagyságrend a Pénzügyminisztérium rendelkezésének megfelelően határozandó meg.
- A gépjárműadó előirányzata várhatóan teljesülni fog 2006-ban. A tervezhető előirányzat az adószámítás új rendszerének alkalmazása miatt növekedni fog.
- Az önkormányzat működését finanszírozó állami támogatások jogcímei a normatív állami hozzájárulás, a felhasználási kötöttségű normatív támogatás, a központosított előirányzat, és a fizetési nehézségekkel küzdő önkormányzatok támogatása. Ezen bevételek a költségvetési törvény rendelkezésének megfelelően érkeztek az önkormányzathoz.
- A következő évi tervezés a költségvetési törvény mellékletei szerint történhet. Az önkormányzat járandóságáról a Pénzügyminisztérium intézkedik.
- A tartós fizetési nehézségekkel küzdő önkormányzatok támogatására irányuló előirányzathoz az önkormányzat a Belügyminisztérium döntése szerint 10.000 ezer forinttal részesedett. A 2007. évben ezen a jogcímen bevételt nem lehet tervezni, mivel a jogosultság elbírálása után a forrás év közben jelentkezik.
- A felhalmozási feladatok megvalósítását segítő állami támogatás elnyert pályázatok alapján, figyelemmel a kivitelezési ütemekre, jelent meg az önkormányzat elszámolási számláján. Mivel több forrás, az utófinanszírozás miatt ez évben nem érkezik meg, a következő év bevételei között kell számításba venni. Tervezési szempontból fontos, hogy csupán az elnyert pályázati források tervezhetők.

- Felhalmozási és tőke jellegű bevételek csoportján belül a sajátos felhalmozási és tőkebevételek várhatóan teljesülnek. A 2007. évi bevétel nagyságát a Közgyűlés által értékesítésre kijelölt vagyonelemek alapján kell meghatározni.

Pénzeszközátvétel jogcímen tervezett előirányzat nem teljesül a 2006. évben, mivel ezen pályázati források a kivitelezési ütemekhez igazodva utólag jelennek meg a bevételek között. Az elnyert, de ez évben meg nem érkezett forrásokat a 2007. évi költségvetésben kell számításba venni.

- Támogatásértékű bevételek a működés és a felhalmozási területet érintően konkrét feladatok finanszírozásával összefüggésben jelentkeztek. A működési típusú források közül az OEP-től származó pénzeszköz, felhasználási kötöttséggel illetve meg az önkormányzatot. A jövőben tervezhető nagyság az OEP-pel való egyeztetés alapján alakul ki.

A felhalmozási feladatokat finanszírozó támogatásértékű bevételek az elnyert pályázati forrásokat jelentik, amelyek támogatási szerződés szerint illetik meg az önkormányzatot. Ez évben a jóváhagyott előirányzat nem teljesül a folyósítási megállapodás szerint, ezért ezeket a következő évben kell számításba venni.

- Rövidlejáratú hitelfelvételre csupán 2006 év végén kerül sor, amely stabil likviditási helyzetet mutatott az év során. Mivel 2006. év végén 192.000 ezer forint éven belüli hitel visszafizetésére kerül sor, szükségessé válik a tervezett 190.000 ezer forint rövidlejáratú hitel igénybevételére.

Hosszúlejáratú hitel igénybevételére a költségvetési tervnek megfelelően került sor, kivéve a 21-es főközlekedési úthoz, illetve a Sportcsarnok átalakításához kapcsolódó pénzügyi forrást, mivel ez esetben a felhasználás nem került olyan szintre, hogy fel kellett volna használni. Ezen hitelforrások igénybevételét a 2007. évi költségvetésben kell számításba venni.

Kiadások

- Az önkormányzat 2006. évi folyó működési kiadásai finanszírozásához a szükséges források rendelkezésre állnak és ez biztosítja a feladatok zavartalan ellátását az év hátralévő részében is. Racionális és takarékos gazdálkodás jellemezte a működést.

- = A személyi juttatás előirányzatának felhasználása a harmadik negyedév viszonylatában megfelel az időarányos szintnek (kissé alatta is maradt), ami azt is jelenti, hogy a rendelkezésre álló anyagi lehetőség keretein belül tudják az intézményvezetők a feladatokat megszervezni.
- = A dologi kiadásokra irányuló előirányzat felhasználás harmadik negyedéves szintje is összességében értékelve alacsonyabb az időarányos mértéktől. Némely intézménynél azonban kialakulhat az év végén finanszírozási feszültség, amelyet várhatóan a felhasználási kööttséggel tervezett bevétel, illetve kiadás maradványokból fedezni lehet.

A kiadási előirányzatok bázisaként, hasonlóan mint a megelőző években, a naturális fogyasztási átlagadatok fogadhatók el.

- Működési támogatások jelentős részben a szociális és a gyermekvédelmi ellátásokat finanszírozták. Az ellátórendszer biztosította az ágazati törvények, és az önkormányzat jogszabályának megfelelő ellátást az érintettek részére. A rendelkezésre álló előirányzat megfelelő biztonságot nyújtott az ellátórendszer működéséhez.

A 2007. évben a korábbi időszak ellátottainak figyelembe vételével kalkulálva, a normatív fajlagos mutatók szerint kell az előirányzatokat meghatározni a rászorultság szigorú figyelembe vétele mellett.

- A felhalmozási szektor teljesítménye nem éri el a jóváhagyott előirányzati mértéket, mivel néhány feladat nem valósul meg ebben az évben (Sportcsarnok átalakítás, garzonház felújítás). Jelentős eredményként értékelhető azonban, hogy a kiemelt fejlesztések befejeződtek (Városközpont rekonstrukció I. ütem, József Attila Művelődési és Konferencia Központ átalakítása, 210-es főközlekedési út beruházásában vállalt önkormányzati szerepvállalás is megfelelő színvonalú).

A 2007. évre áthúzódó felhalmozási feladatokat determinációként kell értékelni a tervezőmunka során.

- A felmerült adósságszolgálati kötelezettséget az önkormányzat a szerződésekben vállalt ütemeknek megfelelően teljesítette, hátralék nem alakult ki. A következő évben tervezendő adósságszolgálati terheket az érvényben lévő hitelszerződések határozzák meg alapvetően. Ebből adódóan ezek a tételek determináltak.

A 2006. évre vonatkozóan 165.000 ezer forint hosszúlejáratú, és éven belül lejáró 200.000 ezer forint működési hitelszerződés aláírására került sor, amelyeknek adósságszolgálati következményeivel számolni kell a 2007. évi tervezőmunka során.

II.

A 2007. évi költségvetésnek a központi költségvetésből adódó feltételrendszere

1.A kormányzat gazdaságpolitikájának fő vonásai 2007. évben

Gazdaságpolitikai célok, cselekvési irányok

A Kormány legfontosabb célja, hogy tartós egyensúlyon alapuló növekedés feltételeinek megteremtésével a gazdasági teljesítmény és az életkörülmények tartósan és gyorsuló ütemben közelítsenek az Európai Unió átlagához. A felzárkózásnak tükröződnie kell

- a vállalkozások versenyképességében,
- a fejlesztések, beruházások révén megújuló modern gazdasági szerkezetben,
- a foglalkoztatásban,
- az állam által nyújtott szolgáltatások színvonalában,
- a reálbérek és reáljövedelmek alakulásában.

A reálkonvergenciához olyan növekedés- és fejlesztésorientált gazdaságpolitikára van szükség, amely az államháztartás tartós egyensúlyán alapul.

A tartós növekedés biztosításához olyan államháztartásra van szükség, amely a demográfiai folyamatokból eredő kihívásokhoz is képes alkalmazkodni az egyensúly felborulása nélkül.

A hosszútávon kiszámítható gazdaságpolitikai keretrendszer a következő években jelentősen megnövekvő uniós források hatékony felhasználásának is alapfeltétele. Ezek a források annál inkább járulnak hozzá a tartós gazdasági növekedéshez, minél nagyobb mértékben kiegészülnek a hazai magánszektor fejlesztési forrásaival.

A gazdasági növekedés üteme az egyensúlyjavító intézkedések hatására 2007-2008-ban átmenetileg lassul, de a meginduló fejlesztések és reformok hatására 2009-től visszatér az 1998-2006 közötti időszakot jellemző, az Európai Unió átlagát meghaladó 4% körüli szintre.

A gazdaság helyzete

A makrofolyamatok tényleges alakulását tekintve megállapítható, hogy abban jelenleg egyszerre figyelhetők meg kedvező és kedvezőtlen jelek. A GDP növekedése 2005 egészében és 2006-ban is az EU-átlagához képest magas. Ugyanakkor tény, hogy az államháztartás hiánya a GDP százalékában mérve növekedett, s ez a növekedés 2006-ban is folytatódik.

A fiskális konszolidáció miatt 2006-2008 között a belföldi kereslet (belföldi felhasználás) növekedése erőteljesen lelassul. A nagyrészt 2007-ben ható intézkedések hatására a lakosság fogyasztása átmenetileg mérséklődni fog. A beruházások növekedése is elmarad az előző években tapasztaltaktól.

2007-től a csökkenő fogyasztás és a magas importigényű vállalati beruházások mérsékeltebb növekedése következtében a gazdaság import-felhasználásának növekedése mérséklődik. A külkereskedelmi mérleg jelentősen javul, és már 2009-re pozitívvá válhat.

A folyó fizetési mérleg hiánya GDP-arányosan évente átlagosan 1-2 százalékponttal mérséklődik, és a 2005. évi 6,8% után 2010-re egyensúly közeli állapot alakulhat ki. Az éves átlagos infláció 6-6,5% között prognosztizálható.

Makrogazdasági pálya

A központi költségvetés által kijelölt makrogazdasági pálya főbb mutatói az alábbiak:

	2007	2008	2009	2010
Gazdasági fejlődés (változás az előző évhez, %)				
GDP	2,2	2,6	4,2	4,3
GDP belföldi felhasználása	0,2	0,7	3,1	3,0
Ebből:				
Háztartások fogyasztása	-0,8	0,1	1,5	2,5
Közösségi fogyasztás	-1,6	-3,3	1,6	1,6
Bruttó állóeszköz felhalmozás	2,4	4,3	7,8	5,0
Külkereskedelmi forgalom (árúk és szolg.)				
Export	11,0	10,1	9,5	9,1
Import	8,3	7,9	8,4	7,9
Életszínvonal mutatók (változás az előző évhez, %)				
Egy keresőre jutó reálbér	-4,2	-0,6	1,9	3,0

Vásárolt fogyasztás növekedése folyó áron	5,9	4,4	4,9	5,9
Alkalmazottak száma	0,0	0,3	0,7	0,7
Ár				
Fogyasztói árszínvonal változás, évi átlag, %	6,2	3,3	3,0	2,8
Költségvetési paraméterek (GDP százalékában)				
A jövedelemcentralizáció mértéke	44,2-45,0	44,4-45,2	45,0-45,8	44,4-45,2
Az újraelosztás mértéke	51,0-51,8	48,7-49,5	48,2-49,0	47,1-47,9
Hiány eredményszemléletben (ESA'95)	6,8	4,3	3,2	2,7

2.A helyi önkormányzatok támogatása

A helyi önkormányzatok 2007. évi szabályozásával elérendő fő célok:

- a helyi közszolgáltatás kistérségi társulások útján történő ellátásának ösztönzése,
- az európai uniós fejlesztési források hatékony felhasználása,
- a közoktatásban a méretgazdaságos feladatellátás ösztönzése,
- a szociális ellátásokban a rászorultsági elv előtérbe helyezése.

2007-ben a helyi önkormányzatok mintegy 3.100 milliárd forint hitelforrások nélküli bevétellel gazdálkodhatnak. Ezen belül a központi költségvetési kapcsolatokból és az EU-ból származó forrással együtt 1.600 milliárdot kitevő támogatás jelenik meg.

A Konvergencia programban megfogalmazott célkitűzések elérése érdekében ezen alrendszerben is érvényesülnie kell a még racionálisabb gazdálkodásnak, a hatékonyabb közfeladat szervezésnek.

A nyugdíjrendszerre épülő önkormányzati szociális ellátások (időskorúak járadéka, ápolási díj, rendszeres szociális segély stb.) továbbra is az un. svájci indexálás alapján növekednek (4%-kal). A közfoglalkoztatásban való részvétel érdekében a segélyre szánt forrásokat a közcélú munkában résztvevők támogatására is fel lehet használni.

Az önkormányzatok szociális ellátásában az eddiginél jobban érvényesül a rászorultság elve, összhangban a szociális törvény új szabályaival.

A közoktatásban cél a tanulólétszám folyamatos csökkenéséből felszabaduló kapacitások koncentrációját ösztönző finanszírozás, a gyermekek esélyegyenlőségét javító ellátás érdekében.

Az EU források igénybevétele elősegítő önerő kiegészítés – 2,7 milliárd forint többlettámogatással – 10,1 milliárd forintra emelkedik.

A feladatarányos finanszírozás érdekében a szabályozott forrásokon belül erősödik a normatívan elosztott rész szerepe, valamelyest mérséklődik a lakhelyen maradó személyi jövedelemadó aránya.

Ez által mintegy 6%-kal megnövekedő iparűzési adó és lakhelyen maradó személyi jövedelemadó együttes összegéhez igazodóan bővül a jövedelmkülönbség mérséklésére szánt forrás.

A feladatellátás hatékonyságának javítása érdekében a működésképtelen települési önkormányzatok kiegészítő támogatása (ÖNHIKI) feltételrendszere szigorodik.

III.

A költségvetés-politikai cselekvés főbb céljai, feladatai

A központi költségvetés forrásszabályozásának hatása relatíve kevesebb bevételt eredményez mint a korábbi években. Mivel az önkormányzatnak saját érdekkörében elérhető saját bevételei növelésére korlátozott lehetőségei vannak, a meghatározható kiadások tekintetében a mozgástér a korábbi időszakéhoz képest szűkült.

A központi költségvetésben megjelenő jövedelem újraelosztás csökkenése miatt az önkormányzatnak újra kell gondolnia közfeladatait annak érdekében, hogy a fenntartható működés feltételeit a későbbi évekre vonatkozóan is tartani tudja, a település fejlődését biztosító felhalmozási szint biztosítása mellett.

A költségvetési törvény rendelkezése szerint a költségvetés-politika fókuszában a kötelezően ellátandó működési feladatok biztonsága, a pénzügyi stabilitás kell legyen. Az előzetes modellszámítás azt mutatja, hogy hasonlóképpen mint a központi költségvetésnek, az önkormányzatnak is csökkentenie kell közfeladatait. Ebből adódóan fokozottan érvényt kell szerezni a közpénzekkel való takarékos, a pazarlást kiküszöbölő gazdálkodásnak, mert a

reálisan számításba vehető önkormányzati bevételi szint mellett az elvégzendő feladatok forrásai csak ilyen módon biztosíthatók.

A működés elsődlegességének biztosításán túlmenően azonban a város jövőbeni fejlődése elképzelhetetlen megfelelő színvonalú fejlesztés nélkül. A 2007. évre áthúzódó felhalmozási feladatok mellett a rendelkezésre álló források allokálási döntéseinél a megtérülő feladatok elsőbbsége hangsúlyozandó, figyelemmel arra is, hogy pályázati feltételrendszer a jövőben nem megtérülő feladatok finanszírozása irányába mozdul el.

Mivel a város fejlődése elképzelhetetlen a térség fejlődése nélkül, és fordítva, egyre erőteljesebben kell térségi, regionális szempontok szerint gondolkodni annak érdekében, hogy az önkormányzat és térsége hosszabb távon olyan infrastrukturális és szolgáltatási hálózattal rendelkezzen, amely versenyelőnyt jelent más térségekkel szemben.

Ma még inkább el kell fogadni Bibó István hagyatékát mint korábban, amely így szól:

„... egy-egy város és a hozzá kapcsolódó bejáró környék szerves egységet alkotson: minden városnak legyen vidéke és minden vidéknek városa ...”

Az önkormányzati központi forrásszabályozás, illetve az önkormányzat saját forráslehetőségei figyelembevételével a 2007. évi költségvetési-politika főbb céljai és a tervezési cselekvés irányai az alábbiak:

1. Stabil, végrehajtható működési feltételek biztosítása

Mivel a működési szektor kiadásainak jelentős része determinált, a feladatellátás összehangolásával, megszorításával, szervezeti korszerűsítéssel el kell érni a nagy ellátó rendszerek működési racionalitásában rejlő gazdasági előnyöket. A közfeladatok ellátásában, amennyiben a hatékonyság biztosítható, a privát szektor szerepvállalását is célszerű figyelembe venni.

1.1.A szociális ellátás területén a szelektivitás, a célzottság fokozása a rászorultság elvének fenntartásával, figyelemmel a jogszabályok módosulására is.

A szociális ellátórendszer esetében minden rászoruló számára hozzáférhető, probléma érzékeny támogatásokra és szolgáltatásokra van szükség, amelyek elsősorban a hátrányos helyzetű csoportok és egyének munkaerő-piaci és társadalmi integrálását szolgálják.

Továbbra is fontos szempont, hogy előnyben részesüljenek azok a személyek, családok, akik helyzetük javítására saját erőfeszítésükkel is hajlandóságot mutatnak.

A segítség célzottságát, szelektivitását fokozni szükséges a különböző társadalmi rétegek problémáinak figyelembe vétele mellett.

A rendszeres és eseti támogatások helyett a szolgáltatások irányába kell elmozdulni.

1.2. Az oktatási, nevelési feladatok színvonalának megtartása, racionalizálása a közoktatási törvény rendelkezéseinek figyelembe vétele mellett, a térségi szerepkör fokozására tekintettel is.

Az önkormányzat alapvető érdeke, hogy a képzés színvonalán keresztül vonzó kínálat jelenjen meg a térség felé is az intézményi kapacitások kihasználása érdekében, miközben figyelembe véve a közoktatási törvény változásait, racionális költséggazdálkodás valósuljon meg.

A versenyképes tudás és a műveltség bővülése érdekében fontos, hogy az oktatási és képzési rendszer biztosítsa a gazdasági keresletnek megfelelő munkaerőt, és folyamatosan alkalmazkodjon a munkaerő-piaci igényekhez. Fontos, hogy a város partner legyen a térségi integrált szakképző központ létrehozásában, amelyhez pályázati források igénybevétele elkerülhetetlen.

1.3. Felsőoktatási törekvés

Az önkormányzat továbbra is fontosnak tartja a korábbi elképzeléseknek megfelelően az előkészítés folytatását a felsőfokú szakképzés bővítése érdekében. Ez alapján új szakok indításával Salgótarjában bővíthet a felsőfokú szakképzés.

2. Salgótarján versenyképességének fokozása, figyelemmel a térség versenyképességére is

Az emberi erőforrás a gazdaság versenyképességének, ezáltal a tartós növekedésnek meghatározó tényezője. A salgótarjáni versenyképesség javításának feltétele, hogy többen dolgozzanak, és kevesebben szoruljanak szociális segélyezésre.

A város versenyképessége javításának szempontjából a magas hozzáadott értékű, nagy emberi erőforrás szükségletű, a közvetlen földrajzi környezetén kívül értékesítő vállalkozások kívánatosak.

2.1. Üzleti környezet fejlesztése

A vállalkozói igényeknek megfelelő üzleti környezet megteremtése kedvező lehetőséget biztosít a vállalkozásoknak. Az ösztönző üzleti környezet javítása érdekében szükséges bővíteni a vállalkozói szférát érintő önkormányzati információkat, a kamarák segítségével a rendelkezésre álló üzleti szolgáltatások és lehetséges kooperációs partnerek bemutatásában. Megfelelő telephely kínálatot elsősorban az ipari park révén lehet biztosítani.

2.2. A települési marketing-kommunikáció erősítése

A kommunikációs és marketing eszközök alkalmazása nélkülözhetetlen a befektetések ösztönzésében, a turizmus élénkítésében, a lakossági elégedettség, a pozitív megítélés kialakításában.

2.3. Környezet megóvása és fejlesztése

A környezet felértékelődő tényező, mely az ott élő népességen keresztül is hat a versenyképességre. A települési környezet, befolyásolja az emberek életminőségét, kihat teljesítőképességükre, és fontos szerepe van abban, hogy minőségével vonzza a lakosságot, amely nem csak munkaerőt, de adóbevételt és a helyi vállalkozások számára piacot is teremt. A beruházások vonzásában Salgótarján környezeti szempontból akkor élvez előnyt, ha olyan telephelyekkel rendelkezik, melyek nem szennyezettek, illetve kiépített infrastruktúrával rendelkeznek. Az önkormányzat ezen értékek erősítésében érdekelt.

2.4. Turisztikai infrastruktúra és szolgáltatások

A turisztikai és rekreációs piacon való eredményes érvényesülés érdekében szükséges a terület turisztikai vonzerőjéhez illeszkedő turisztikai infrastruktúra, és a kapcsolódó vendéglátó szolgáltatások rendszerének összehangolása. Erősíteni szükséges a különböző turisztikai kínálati elemek harmonizálását, hogy versenyképes célterületként jelenjenek meg a hazai és nemzetközi turisztikai piacon.

3.A felhalmozási kiadások maximálása

A pályázati lehetőségek kihasználásával a lehető legszélesebb mértékben szükséges bővíteni a felhalmozási volument.

A felhalmozási volumennek a költségvetésben közgazdaságilag fejlődést biztosító arányban kell realizálódni.

IV.

A költségvetési bevételek feltételei

Az önkormányzati költségvetés forrásoldalán a központi költségvetési kapcsolatokból számított bevételek volumenét a központi költségvetés szintjén határozzák meg, így ezeket determinációként kell tudomásul venni. Ezen tételek esetében a költségvetési törvény forrásszabályozási struktúrája alapvetően nem változott, de a központi források deszkalációja tapasztalható.

Önkormányzati ráhatás azon bevételi elemekre van, amely a közigazgatási területen belül keletkezik és bevonható a közfeladatok finanszírozásába. Alapelvként indokolt rögzíteni, hogy a reálisan várható bevételeket figyelembe véve indokolt a forrásoldalt meghatározni, mivel a bizonytalan elemek szerepeltetése az elsődleges egyenlegében negatív szaldót mutató költségvetésben a kockázatot jelentősen növeli. A hitellel finanszírozott forráshiánnyal az önkormányzat már önmagában elégséges kockázatot vállal, nem célszerű ezt fokozni a bevételek túltervezésével.

1. A működés központi költségvetési támogatása

1.1. Átengedett személyi jövedelemadó

A Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetési törvényjavaslata szerint a 2005. évben realizált személyi jövedelemadóból az önkormányzatok járandósága makroszinten 40%. Ezen belül a helyben maradó rész az előző évi 10%-kal szemben 8%-ra mérséklődött. Továbbra is három jogcímen illeti meg az önkormányzatot ezen központi forrás. Ezek a jogcímek az alábbiak:

- SZJA helyben maradó része
- Normatív módon elosztott
- Jövedelemkülönbség mérséklése

A központi költségvetésből allokált adóvolumen nagyságát és jogcímeit a Pénzügyminiszter és az Önkormányzati és Területfejlesztési miniszter együttes rendeletben hirdeti ki 2007 január 31-éig.

1.2. Az állami hozzájárulások és támogatások

A központi költségvetés 3. számú mellékletében található hozzájárulások és támogatások szerkezete nem változott lényegesen az előző évhez képest.

A beterjesztett költségvetési törvényjavaslat szerint meghatározott fajlagos mutatók figyelembe vételével számol a koncepció. A normatívák igénylése az intézmények által biztosított adatok szerint elkészült, amely az októberi statisztikai adatokra és a 2008. év szeptemberi becslésre épít. A lehető legpontosabb felmérés szükséges az intézmények részéről, mivel a támogatások elszámolása a korábbi időszakban jelentős összegű normatíva visszafizetést mutat.

A költségvetési törvény alapján igényelt normatívák jogcímeit és összegeit a Pénzügyminiszter az Önkormányzati és Területfejlesztési miniszterrel közös rendeletben hirdeti ki 2007. január 31-éig.

1.3. Központosított támogatások

A költségvetési törvény 5. számú melléklete szerint illeti meg az önkormányzatot. Ez alapján a központi előirányzatokból év közben lehet forrásokhoz jutni a meghatározott feltételek megléte esetén. Ebből adódóan előirányzatot tervezni nem lehet, hiszen a döntések év közben történnek és a források folyósítására is ennek megfelelően, kerül sor.

A költségvetési koncepció a helyi kisebbségi önkormányzatok működésének támogatására irányulóan számol előirányzattal a meghatározott fajlagos mutatók alapján.

2. Önkormányzat sajátos működési bevételei

2.1. Helyi adók

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény lényeges változtatásokról nem rendelkezett, ebből adódóan a koncepció a tervezés ezen szintjén sem számol a helyi adópolitikát érintő módosítással.

Az önkormányzat területén érvényben lévő helyi adórendelet a vállalkozásokat, vállalkozókat érintően tartalmaz kötelezettséget. A számítások, illetve census alapján az alábbi bevételekkel számol a koncepció:

- Iparüzési adó jogcímen, figyelemmel az inflációból eredő költségek érvényesítésére, illetve a termelési volumen növekedésére az előző évhez képest 30.000 ezer forint előirányzat növekedéssel, 1.000.000 ezer forint bevételi összeggel számol a

költségvetési modellszámítás. Az előirányzat meghatározásánál Somoskőújfalu leválása figyelembe vételre került.

A 2006. évi bevétel várható teljesítése azt mutatja, hogy a vállalkezési teljesítmények növekednek.

- Az építményadó jogcímen 360.000 ezer forint a számított előirányzat. Előző évhez képest 50.000 ezer forint összegű növekedés abból adódik, hogy 2007. január 1-jétől az ipari parkba települt vállalkozások kedvezménye részben megszűnik, illetve a felszámolás során megvásárolt építmények után új tulajdonosaiknak adókötelezettsége keletkezik.
- Idegenforgalmi adó jogcímen, figyelemmel a 2006. év várható teljesítési adataira, 3.360 ezer forint a számításba vett bevételi összeg.
- A vállalkozók kommunális adóját a Közgyűlés egy korábbi döntéssel megszüntette, ezért adókiivetés már nem történik. A figyelembe vett 40 ezer forint előirányzat várható hátralékbehajtásból származik.

2.2.Gépjárműadó

A gépjárműadókról szóló 1991. évi LXXXII. törvény módosulása következtében az adóalap meghatározása változott 2007. január 1-jétől. A gépjármű életkora és teljesítményének figyelembe vételével kell a kötelezettséget kiszámítani.

Ezen túlmenően szűkült a kedvezményi kör.

- Megszűnt a katalizátorok miatti kedvezmény,
- A mozgáskorlátozottakat megillető kedvezményt csupán az veheti igénybe aki egyben tulajdonosa is a gépjárműnek.

A jogszabályváltozás figyelembe vételével számított bevétel 205.000 ezer forint.

2.3.Illetékbevétel

Az illetékhivatalok működtetése 2007. január 1-jétől az APEH-hoz került telepítésre.

Az illetékmegosztás szabályai nem változtak. A meghatározható illetékbevétel nagyságát az illetékhivatal által szolgáltatott adatoknak megfelelően kell figyelembe venni 110.000 ezer forint összegben.

2.4.Bírságok, pótlékok, egyéb sajátos bevételek

Ezen bevételi kategórián belül a legnagyobb volument az önkormányzati bérlakásokkal kapcsolatos tétel jelenti. Annak érdekében, hogy a bérleti díj értékállósága biztosítható

legyen, legalább az inflációs várakozások által általánosan keletkeztetett költségemelkedés fedezetét kell érvényesíteni.

A nem lakás célú helyiségek bérleti díja átlagosan legalább a várható inflációs kulccsal valorizálandó.

A Csarnok és Piacigazgatóság működése az intézmény saját bevételeiből fedezett. Mivel a rendelkezésre álló önkormányzati vagyon hasznosítása többletbevételt eredményez, az önkormányzat költségvetésébe történő befizetés előírása nem lehet kevesebb, mint a 2006. évi mérték.

Bírságok, pótlékok mértékét az előző év teljesítési adatainak figyelembe vételével kell meghatározni, figyelemmel a helyi adóhátralékok behajtási eredményességére is.

A Közgyűlés által közvetlenül befolyásolható közterület használati díjak esetében az inflációs várakozásnak megfelelő valorizációval kell az értékállóságot biztosítani.

3.A költségvetési szervek működési bevételei

A költségvetési intézmények tervezhető bevételeinek túlnyomó részét a gyermekélelmezéshez kapcsolódó tételek teszik ki. Nagyságát alapvetően az élelmezési nyersanyagok árnövekedése határozza meg, amelyet a tervezés szintjén a szolgáltatást biztosító vállalkozás költségkalkulációja szerinti díjnövekedéssel lehet számításba venni. A koncepció a gyermekélelmezést illetően az inflációs várakozások feletti díjnövekedéssel számol (8%) abból adódóan, hogy az élelmezés fogyasztói kosarában a költségek emelkedése nagyobb mint a nemzetgazdasági áremelkedési átlag.

Az intézmények egyéb tervezhető bevételei (átmenetileg kihasználatlan eszköz és épület hasznosítása) során a díjkalkulációban legalább az inflációs növekedést kell érvényesíteni. Ez esetben külön figyelemmel kell lenni arra, hogy az eszköz és épülethasználatért fizetett díj minden esetben haladja meg a kapcsolódó intézményi kiadásokat annak érdekében, hogy veszteség ne alakuljon ki.

4.Támogatásértékű működési bevételek

A támogatásértékű működési bevételeken belül meghatározó a szociális és gyermekvédelmi kiadások finanszírozására irányuló központi forrás, valamint az Országos Egészségbiztosítási Pénztártól származó felhasználási kötöttségű pénzeszköz, amely az anyatejgyűjtés, az iskola egészségügy, a védőnői szolgálat és az önkormányzati tulajdonú

orvosi rendelők működtetésére irányul. Az Országos Egészségbiztosítási Pénztártól származó bevételi előirányzat a pénztárral való egyeztetésen alakul ki.

Ezen túlmenően bevétel konkrét feladatellátásra aláírt támogatási szerződés alapján vehető számításba.

5.Felhalmozási bevételek

5.1.Felhalmozási állami források

Címzetten megjelenő állami TEKI, CÉDE, és Céltámogatási forrás nem jelenik meg a kalkulációban, mivel a szabályozás szerint év közben kell ezen jogcímű bevételeket beemelni a költségvetésbe.

A felhalmozás forrásai között kell számításba venni a normatív finanszírozás keretében tervezett elmaradott térségbe való sorolás miatt meghatározott forrást, és a lakásfenntartás és lakáshoz jutás támogatási jogcímen tervezett normatíva 100%-át.

5.2.Támogatásértékű felhalmozási pénzeszközök

A támogatásértékű felhalmozási bevételek az államháztartáson belülről érkeznek felhasználási kööttséggel elnyert pályázatok szerint.

A koncepció az alábbi bevételi elemekkel számol:

- Gorkij ltp-i játszótér támogatása
- Sportcsarnok átalakításának támogatása
- Erzsébet téri garzonház felújításának támogatása

5.3.Felhalmozási és tőke jellegű bevétel

Önkormányzati bérlakások értékesítéséből származó bevételi előirányzat meghatározó hányadát a korábban részletfizetéssel megvásárolt lakások törlesztő részletei teszik ki. Kisebb részben ezt egészítheti ki az egy összegű befizetés a hátralévő részletfizetés helyett. Újabb lakásértékesítéssel a koncepció nem számol, azonban a hátralékok behajtását fokozni kell, hiszen hosszabb távon a jelzálogfedezet biztosíték sem jelenthet a tartozásra megfelelő biztonságot.

Lakótelkek értékesítése jogcímen azon telekingatlanok esetében lehet bevételt tervezni, ahol az előkészítő munkák (telekmegosztás, ingatlan nyilvántartási átvezetés) megtörténtek. Mivel az önkormányzat a telkek beépítésében érdekelt, az ingatlan eladási

szerződésekben garanciákat kell beépíteni a beépítésre, illetve ezen kötelezettség teljesítését ellenőrizni kell.

Egyéb sajátos felhalmozási bevétel között a Közgyűlés által kijelölt helyiségek értékesítése, és egyéb telekértékesítés jelenhet meg. Ezt egészítheti ki az idegen tulajdonú felépítmények alatt lévő földek értékesítési bevétele. Az előirányzatot a biztonsággal realizálható szinten indokolt tervezni, figyelemmel az előző évek tapasztalatai szerint az ingatlanpiaci aktivitásra. Versenyeztetésen keresztül a lehetséges legnagyobb árat kell elérni.

Pénzügyi befektetések bevételei jogcímen az önkormányzat tulajdonában lévő értékpapírok után járó kamat, és lejáró értékpapír beváltása szerepel. Az önkormányzati üzletrésszel működő gazdasági társaságok várható eredményéről, osztalékfizetési lehetőségről/szándékról a vagyonkezelő nem rendelkezik információval.

Felhalmozási célra átvett pénzeszköz az államháztartáson kívülről alapvetően elnyert de még nem folyósított pályázati forrásokat jelenti. A tervezés során érvényes dokumentumokkal alátámasztott jövőbeni forrásokat lehet számításba venni.

V.

A költségvetési kiadások feltételei

1. Működési kiadások, támogatások

Az önkormányzati és ágazati törvények szerint kötelezően ellátandó feladatok, illetve azok a vállalt ellátások, amelyek nélkül nem képzelhető el a város működése, determinációt jelent a mindenkori költségvetés számára. Fokozza a kiadási igényt a „spillover effektus” miatti költségtöbblet is, amely szerint a városnak szélesebb és volumenében nagyobb tömegű ellátást kell biztosítani, mint ha csupán a saját polgáraival szembeni kötelezettség teljesítéséről lenne szó. Ez a kiadási kényszer elvileg független a rendelkezésre álló forrásoktól, gyakorlatilag azonban források korlátozottsága miatt nem lehet minden ellátást a megszokott mennyiségben és színvonalon fenntartani.

Az igények és a lehetőségek konfliktusának feloldásában a kemény korlát a kötelezően ellátandó feladatok esetében jelentkezik, nagyobb a mozgástér a vállalt feladatok ellátásában.

Támogatási típusú kiadási elemek a szociális és gyermekvédelmi ellátásokra irányulnak, ahol a törvények által meghatározott szintet biztosítani kell.

1.1.Béripolitika

Az önkormányzatnál alkalmazandó béripolitikát alapvetően a központi költségvetés forrásszabályozása határozza meg. A Kormány javaslata szerint az illetményrendszerek konstrukciója nem változik. Ez alól kivételt képez a közalkalmazott vezetők bérrendszere, amelynek módosítására 2007. július 1-jétől kerül sor a tervek szerint. Új vezetői illetménytábla lép hatályba, egyidejűleg a vezetői illetménypótlék megszűnik.

A fenntartóknak a 2007. évi költségvetés adta keretek között lehet meghozniuk az illetmények, keresetek növelésére vonatkozó helyi döntéseiket.

A költségvetési törvényjavaslat a köztisztviselői és közalkalmazotti szférában nem számol általános illetményemeléssel, tekintettel a központi költségvetés forrásszabályozására.

Az önkormányzatnál alkalmazott tervezés technikája nem változik, továbbra is személyekre lebontva kerül sor a rendszeres és a nem rendszeres juttatás meghatározására úgy, hogy a szükséges és elégséges források minden intézménynél rendelkezésre álljanak.

A költségvetési tervezésnél alkalmazandó béripolitikai irányelvek az alábbiak:

- A 2006. év áprilisában és szeptemberében hatályossá vált bérfejlesztések 2007. évi áthúzódó hatásait a tervezés során figyelembe kell venni.
- A béripolitika meghatározó vetülete a hatékony létszámgazdálkodás. El kell érni, hogy az intézményi feladatok esetében szervezetkorszerűsítéssel, feladatát szervezéssel hatékonyabb ellátás valósulhasson meg, amely létszámcsökkenéssel is járhat.
- A közalkalmazottak illetménynövelésére csak a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény előírásainak megfelelő kötelező átsorolások, besorolások esetében van lehetőség. A jogszabály szerinti kötelező besorolási szinttől való eltérítést csak közgyűlés személyre szóló döntése alapozhatja meg.

- Az intézményvezetők differenciált személyi illetményrendszerét fenn kell tartani.
- A hosszú távon kiemelkedő színvonalú oktatói, nevelői munkát végző pedagógusok differenciált kiegészítő anyagi elismerését, amennyiben az önkormányzati költségvetés lehetőséget biztosít, indokolt fenntartani annak érdekében, hogy vonzó oktatási színvonal jelentkezzen a térség irányába. Ez elvárásként is meghatározható az intézmények felé.
- Az oktatási intézmények esetében a pedagógusok kötelező tanítási idejét érintő közoktatási törvény rendelkezését a lehetséges maximális szinten érvényesíteni kell.
- A Munka Törvénykönyve hatálya alá tartozó munkavállalók keresete a közalkalmazottak általános illetményemelésével egyezően emelkedhet.
- A köztisztviselők illetménye a köztisztviselői törvényben meghatározottak szerint, és a köztisztviselői illetményalap változásával összefüggésben növekedhet.
- Az Önkormányzati Tűzoltóság állományába tartozó hivatásos állomány személyi juttatási előirányzata, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény rendelkezéseinek megfelelően határozható meg. A nem hivatásos állomány tagjain kívüli alkalmazottak személyi juttatásának számítása a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény előírásainak megfelelően történhet.
- A polgármester, alpolgármesterek illetménye a köztisztviselői illetményalap változásának %-ában növekedhet.
- A települési képviselők, külső bizottsági tagok tiszteletdíja a köztisztviselői illetményalap változásának %-ában növekedhet.

1.2.Szociális ellátás, gyermekvédelem, egészségügyi ellátás

A szociális ellátás alapgondolata, hogy a társadalomban úgy az egyén, mint annak kisebb-nagyobb közösségei számára adódhatnak olyan helyzetek, amelyekben magukról

ideiglenesen vagy véglegesen, egyáltalán nem vagy elfogadható szinten nem tudnak gondoskodni.

Olyan zavarokkal küzdenek, amelyek a társadalomba való be- vagy visszailleszkedésüket akadályozzák, normális életvitelük, illetve megélhetésük mások közreműködése nélkül nem biztosítható.

A szociális ellátórendszer a központi jogszabályok szintjén a minimumgaranciákat biztosítja a szubszidiaritás elve alapján. Az önkormányzat a helyi társadalom azon tagjai számára, akik bármely oknál fogva (betegség, fogyatékoság, munkaképesség megváltozása, munkanélküliség, családi problémák, szenvedélybetegségek) beilleszkedési, életviteli zavarokkal küzdenek a törvényi szabályozás szerinti minimumellátást biztosítja.

Az önkormányzat által előző években biztosított szociális gondoskodás mennyisége és minősége hatását tekintve nem ösztönzött a munka világába történő bekapcsolódásra. A tisztességes munkát degradálja a fekete munka, amelyik semmilyen terhet nem visel, s társadalmi szinten a munkaerő újratermeléséhez szükséges forrásokhoz sem járul hozzá.

A városkörnyékhez képest viszonylag kedvező szociális gondoskodás erőteljesen növelte a bevándorlást a városba annak reményében, hogy a betelepülők a város szociális támogatási rendszerének alanyaivá váljanak. Ezen folyamat következményei gazdaságilag negatívak, hiszen a passzív munkaerő fokozza az amúgy sem kedvező munkanélküliségi helyzetet.

Ezen az önkormányzati bérlakásokba vidékről betelepülők korlátozásával mindenképpen indokolt változtatni, mivel az önkormányzat anyagi lehetősége a társadalmi szolidaritás ilyen bővülését nem tudja finanszírozni.

Tudomásul kell venni, hogy a szociális biztonság megteremtésének a szociális törvény minimumgaranciái mellett az öngondoskodásnak egyre meghatározóbb szerepet kell kapni az egyén, illetve a család megélhetésének biztosításában. Ennek a szerepe akkor értékelődik fel igazán, ha az önkormányzat saját forrásainak korlátozottsága okán az ellátási formák számát – akár az ellátás színvonalának csökkenése mellett is – kénytelen szűkíteni.

Az önkormányzati bérlakások bérlői körét érintő szociális ellátásnak a felhalmozódott hátralék csökkentésére is hatással kell lenni. A támogatási döntéseken keresztül ösztönözni kell a bérlakás mobilitást, hogy a bérlők olyan lakásban lakjanak, amelynek

működtetését a felhasználható jövedelmükből, figyelemmel a megélhetés egyéb költségeire is, finanszírozni tudják.

A közmunka, a közhasznú és a közcélú foglalkoztatás (a továbbiakban: közmunka) vállalt feladatait az önkormányzat a Foglalkoztatási Kht-n keresztül látja el. Továbbra is fontos a munka világából kikerülő munkaképes emberek értelmes foglalkoztatása különösen azokon a területeken, ahol más megoldás lényegesen nagyobb önkormányzati erőforrást igényelne. A társadalom szolidaritásának munkával való megváltása irányába történik az elmozdulás.

Az önkormányzat érdekelt a közmunka foglalkoztatás bővítésében, de elvárás az a hatékonyság, amely hasonló feladat végzésekor más foglalkoztatási konstrukcióban tapasztalható. A tervezhető előirányzat fedezetet kell nyújtson a folyó működési kiadásokra, illetve a tervezett központi normatív finanszírozás saját erejének biztosítására. A Kht. működési költségei növekedésén belül a személyi juttatások az önkormányzat költségvetési szerveinél alkalmazandó szabályozásnak megfelelően változhat. A dologi kiadások tekintetében a növekedés nem lehet nagyobb a tervezett inflációs várakozásnál.

Az iskolaorvosi ellátás, az anyatejgyűjtés és a védőnői szolgálat működésének finanszírozását részben az Egészségbiztosítási Pénztár címzett forrásai biztosítják. Mivel a felhasználási kötöttségű címzett források nem elégségesek a feladat megnyugtató finanszírozására, önkormányzati kiegészítés szükséges. A kiegészítés mértéke azonban nem lehet nagyobb, mint ami az ellátások zavarmentes fenntartásához mindenképpen szükséges.

A gyógyító orvosi alapellátás alapvetően vállalkozó házi orvosokon keresztül az Ö tulajdonukban lévő eszkozbázison valósul meg. Azon orvosi rendelők fenntartására, illetve szolgáltatás működtetésére, amelyek még közvetlenül az önkormányzat érdekkörében vannak, elsődlegesen az Egészségbiztosítási Pénztár címzett forrásai finanszírozzák.

Tekintettel arra, hogy az egészségügyi reform végrehajtása során a nem súlyponti kórházakban orvosok szabadulnak fel, törekedni kell az alapellátás teljes körű privatizációjára.

A Salgótarjáni Kistérség Többcélú Társulás keretében elvégzendő házi orvosi ügyelet és a házi gyermekorvosi hétvégi, illetve munkaszüneti napokon szervezett rendelés működtetéséhez az önkormányzat lakosságárányosan járul hozzá.

1.3.Oktatás-nevelés, kulturális ellátás, sportfeladatok, ifjúsági feladatok

1.3.1.Oktatás-nevelés

Az oktatás szerepe meghatározó a város és a kapcsolódó térség fejlődésében. Az oktatás, képzés szerkezetének helyi-térségi gazdasági igényeihez történő igazítása, a népesség képzettségi szintjének emelése növeli a térség versenyképességét, javítja a foglalkoztatottságot.

Az önkormányzat a feladatait a rendelkezésre álló épület és eszközbázison el tudja látni. Sajnálatos, hogy a központi költségvetési kapcsolatokból származó források és a kiadási szükséglet között növekszik a távolság, ami azt jelenti, hogy az állam visszavonul az oktatási feladatok finanszírozásából.

Abból adódóan, hogy a feladat ellátása a költségek oldaláról jelentős részben determinált, illetve rugalmatlan a változtatásra, a szükséges forrásokat akkor is biztosítani kell, ha az állam az előző évekhez képest alacsonyabb szinten vesz részt a finanszírozásban. Ebből fakadó probléma hatását növeli, hogy tovább csökken a gyermekek száma, amely kihasználatlan intézményi kapacitásokban jelenik meg.

Az önkormányzat abban érdekelt, hogy a szabad intézményi kapacitások megszüntetése a tanulók számának növelésével szűnjön meg. Ehhez azonban az oktatási kínálatnak kell olyannak lenni, amely megfelelő vonzóerőt jelent a térség irányába annak érdekében, hogy a város oktatási intézményeit minél többen vegyék igénybe.

A város, mint a térség központja továbbra is megfelelő szolgáltatást kínál a környék települései számára, természetesen a kölcsönös előnyök, az ésszerűség és a gazdaságosság figyelembe vétele mellett, azon esetekben, amikor a települési önkormányzat a szolgáltatást nem tudja vállalni, vagy nem tudja gazdaságosan megvalósítani.

A költségvetési szervek közüzemi költségeit a korábbi évek gyakorlatának megfelelően az előző három év átlagfogyasztása alapján, figyelemmel a várható, vagy már ismert szolgáltatási díjakra, kell meghatározni.

Óvodai nevelés

Az Óvodai Igazgatóság, mint önálló intézmény, telephelyein keresztül biztosítani tudja a megfelelő feladatellátást.

A koncepció jelenleg nem számol telephely megszüntetéssel, számol azonban azzal, hogy a Somoskőújfalu önkormányzatának területén lévő óvodai egység 2007 második felétől a helyi település működtetésébe kerül át.

Cél a racionálisabb feladatellátás, illetve a nevelési csoportok feltöltésének olyan megszervezése, amely a jelentkező szabad férőhelyek esetében csoportmegszüntetést eredményezhet. Ebben az intézmény vezetésének fokozott felelőssége van.

Oktatási feladatok

Az önkormányzati oktatási feladatok megszervezését a Közgyűlés az Oktatási Intézmények Gazdasági Szolgálatán keresztül valósítja meg, a kapcsolódó részben önállóan gazdálkodó oktatási egységek együttműködésével.

A koncepció továbbra is központosított feladatellátással, illetve ezek központi megszervezésével számol azon feladatok esetében, amelyeket korábban meghatároztak.

A korábbi éveknek megfelelően elvárt szintű karbantartási előirányzatot, és a gyermekélelmezés kiadásainak előirányzatait felhasználási kööttséggel kell meghatározni.

Általános iskolai oktatás

Az általános iskolai feladatellátás a rendelkezésre álló épület és eszközbázison zavarmentesen megszervezhető. Továbbra is jelentkezik a tanulólétszám csökkenés a nagyobb létszámú nyolcadik évfolyamok kilépése és a kisebb létszámú első osztályos tanulók belépése következtében. Mivel a normatív állami finanszírozás jelentős részben még a tanulók számát díjazza, a csökkenő tanulólétszám önmagában is kisebb állami támogatást eredményez. A 2007. év szeptember 1-jétől teljesítménymutató szerint számított normatíva a tanulócsoporthoz feltöltésében teszi érdekelté az önkormányzatokat. Ebből adódóan azonban az önkormányzatnak elsőrendű érdeke a gyermekszám növelése, a szabad férőhelyek feltöltése.

A kapacitások feltöltése szempontjából a város általános iskoláinak versenyezni kell a térség általános iskoláival, nem mindegy tehát, hogy ebben a versenyben a város milyen eredményességgel vesz részt. Ebben az intézmények vezetésének kiemelt szerepe van. Indokolt, olyan képzési kínálatot fenntartani megfelelő színvonalon, esetleg ezt bővíteni,

amely vonzóerején keresztül segíti a város szabad oktatási kapacitásának/tanulócsoportjainak feltöltését.

A hátrányos helyzetű, és a sajátos nevelési igényű tanulók képzését a rendelkezésre álló intézményhálózat feltételrendszerén belül kell biztosítani.

Középiszkolai oktatás

A középiszkolai hálózat a képzés feladatait az önkormányzati intézményeken keresztül megfelelő színvonalon biztosítani tudja. A rendelkezésre álló épület és eszközbázis biztosítja a feladatok zavartalan ellátását a térség tanulói részére is. A demográfiai csökkenés érinti a középiszkolai oktatást is. Ebből adódóan a normatív állami finanszírozás is csökken. A normatív állami források maximálása érdekében (2007 szeptemberétől ezen a területen is teljesítménymutató szerinti a normatív finanszírozás) az önkormányzat az iskolák teljes feltöltésében érdekelt, amelyben az iskolák vezetésének nagy jelentőségű szerepe van. Az oktatás színvonalával, képzési kínálatával, reklámmal el kell érni, hogy a térség tanulói a város középiszkoláit válasszák tanulmányaik folytatására.

Kívánatos, hogy megvalósuljon a térségi integrált szakképző központ, amelyhez eredményes pályázat esetén a saját erő összegét biztosítani kell.

Az intézmények szerepvállalása a felnőttképzés és átképzés területén a rendelkezésre álló feltételek lehetőségein belül biztosítandó.

1.3.2. Kultúra, közművelődés

Az önkormányzat kulturális politikája magába foglalja a közkulturális infrastruktúrát és tudástőkét, ezek tevékenységét, szervezeteit.

A művelődés, a műveltség fejlesztése csökkenti az életminőség területi egyenlőtlenségeit, és hozzájárulhat az identitástudat erősítéséhez.

A központi költségvetési kapcsolatokból való hozzájárulás ezen a területen a jelenlegi feladat finanszírozási igényétől lényegesen elmarad. Az önkormányzati forrás kiegészítés minimalizálása érdekében az államháztartáson kívüli pénzeszközök növekvő volumenű bekapcsolása a különféle események, rendezvények finanszírozásába, erőteljes követelmény.

A kultúra és közművelődés bázisa továbbra is a József Attila Művelődési és Konferenciaközpont, ahol a városhoz méltó színvonalon lehet a feladatokat ellátni.

Ebből adódóan törekedni kell arra, hogy az önkormányzat érdekkörében megvalósuló kulturális, művészeti, közéleti események az intézmény kapacitásaira támaszkodva itt kerüljenek megrendezésre. A különféle események, rendezvények volumene, megszokott színvonala külső források fokozottabb bevonása nélkül várhatóan nem tartható fenn.

A civil szféra szervezésében, rendezésében, az amatőr művészeti és kulturális programokat az önkormányzat a költségvetési lehetőségei függvényében támogatja. Törekedni kell, hogy az események nagyobb hányada a József Attila Művelődési és Konferenciaközpont kapacitásainak igénybevitelével valósuljanak meg.

A városi könyvtári feladatokat az önkormányzat a Balassi Bálint Megyei Könyvtár keretein belül biztosítja. A szolgáltatás biztonságát a megyei és a városi önkormányzat között a könyvtár közös működtetésére irányuló megállapodás garantálja. A város anyagi hozzájárulásának nagyságát, a támogatási forrás ütemességét megállapodás rögzíti.

A szórakozási igények közül a mozizás feltételeit az önkormányzat a privát szektor bevonásán keresztül biztosítja. A közel százmillió forintból átalakított mozi épületet bocsátotta az önkormányzat a szolgáltatást végző vállalkozás rendelkezésére. Az átalakított mozi épület, olyan egyéb kiegészítő szolgáltatás beindítására nyújt lehetőséget, amely a mozi rentabilitását biztosíthatja.

A Városi TV működését a jelenlegi eszközbázis biztosítani tudja. A korlátozottan rendelkezésre álló költségvetési források miatt a Kht. működési biztonságát a szervezet forrásszerző tevékenységének fokozásán keresztül lehet elérni. A piaci lehetőségek fokozottabb kihasználása enyhíti az önkormányzati költségvetéssel szembeni várakozásokat.

A Gyermektábor Kht. által ellátott feladat finanszírozásában fokozottabb szerepet kell kapni a bevételi többletet biztosító szolgáltatásoknak.

Az elkülönítetten megjelenő közművelődési előirányzat, amely közvetlenül nem kiemelt feladatokra irányul (nemzeti ünnepek, jeles napok, stb.) legfeljebb az inflációval

emelkedhet. Ezen túlmenő növekedés csupán új feladatok elvégzésével összefüggésben jelenhet meg.

1.3.3.Sportfeladatok

Az önkormányzati sportfeladatok jelentős része a Létesítmény és Sport Kht-n keresztül valósul meg. A költségvetési támogatás igények szerinti növelésére nincs mód. Ebből adódóan a megfelelő fedezet biztosítása érdekében erőteljesebb kényszer jelenik meg az egyéb bevételek megszerzésére.

A központi költségvetési kapcsolatokból származó sportra irányuló források reálértéküket nem tartják.

A felhasználható források korlátozottsága miatt a célzott feladatcsoport a diák- és tömegsport, valamint az utánpótlás nevelés lehet. Ehhez kapcsolódó feltételek biztosítása az elsődleges.

A sportfeladatok jogcímen elkülönített központosítottan felhasználandó előirányzat legfeljebb az inflációval növekedhet. Ezen túl csupán újonnan jelentkező feladat meghatározása esetén bővíthet az előirányzat.

1.3.4.Ifjúsági feladatok

Ifjúsági feladatokra irányuló előirányzat nagyságát a gyermek és ifjúsági koncepcióról szóló 267/2005. (XI.24.) Öh. sz. határozat rögzíti. Ez alapján a rendelkezésre álló előirányzat a tervezett helyi adóbevétel 2 ezreléke lehet. Mivel a rendelkezés meghatározza a minimum összeget is a tervezhető előirányzat 3.000 ezer forint.

1.4.Egyéb intézményi feladatellátás szabályozása

A Hivatásos Tűzoltóság működtetését a központi költségvetésből felhasználási kötöttségű források biztosítják. Ezen összeg meghatározza a tervezhető előirányzat nagyságát is. Ezt emelheti az intézmény saját bevétele, esetleg pénzmaradványa, illetve olyan bevétel, amely biztonsággal realizálható.

A Csarnok és Piacigazgatóság működését az intézmény saját bevételeiből biztosítja, költségvetési támogatás tervezésére tehát nem kerül sor. Mivel az intézmény a működési költségein felül jelentős bevételt realizál abból adódóan, hogy a közösségi tulajdont eredményesen hasznosítja, az önkormányzat részére a Közgyűlés által meghatározott nagyságrendben fizetést teljesít.

A személyi juttatás és a dologi kiadás intézményi előirányzatainak meghatározása más intézményeknél alkalmazott tervezési szisztéma szerint történhet.

1.5. Igazgatás és városüzemeltetés

Az *igazgatási feladatok* között az intézményekhez nem telepíthető feladatok jelennek meg. A Polgármesteri Hivatal igazgatási kiadásai fedezik az önkormányzatot érintő központi jogszabályok végrehajtásából, illetve a helyi jogszabályok előkészítéséből és végrehajtásából adódó feladatokat, illetve a városműködtetéssel kapcsolatos szervezési, végrehajtási munkálatokat.

A dologi kiadások előirányzatainak számítása az intézmények közüzemi kiadásainak számítási algoritmus szerint történik. Ezen túlmenően előirányzat csak feladatbővüléssel, vagy olyan esetben emelkedhet, ahol ez az elvégzendő munka objektív következménye.

A Polgármesteri Hivatal fejezeten belül az egyéb feladatok előirányzatainak kialakítása során az alábbi szabályozást kell alkalmazni:

- A városüzemeltetés kommunális feladataira (útfenntartás, vízgazdálkodás, köztemető üzemeltetés, parkfenntartás, köztisztaság) irányuló rendes előirányzat legfeljebb a tervezett infláció nagyságrendjével növekedhet. Esetlegesen megjelenő többletfeladatok finanszírozását rendkívüli előirányzat finanszírozhatja.

Az ellátási színvonal emelkedését hatékonyabb feladatellátás biztosíthatja.

- A közvilágítás kiadásainak fedezésére a beépített teljesítmények alapján, figyelemmel az elektromos áram díjváltozására kell az előirányzatot meghatározni.
- Az önkormányzati bérlakások működésével összefüggésben jelentkező kiadások előirányzatainak meghatározása alapvetően a vagyonkezelő Salgó Vagyon Kft. számítása, kalkulációja szerint történhet. A keletkező bevétel nem fedezi a kiadásokat ezért önkormányzati forrás kiegészítés szükséges. A kiegészítés minimalizálása érdekében eredményes hátralékbehajtást kell végezni, illetve a hátralékos állomány csökkentése az elvárás.
- Nem lakás célú helyiségek működtetési költségei elsősorban a társasházakban lévő helyiségek miatt fizetendő közös költségek fedezésére irányul. A kalkulációban a helyiségértékesítések hatását figyelembe vették.

- A kisebbségi önkormányzatok költségvetésének kiadási főösszege alapvetően az állami támogatás, 640 ezer forint/önkormányzat, összegű nagyságrendjéhez igazodik. A lehetőségeket javíthatja az előző év pénzmaradványa és/vagy reálisan tervezhető saját bevétel.
- Az önkormányzati forgalomképes vagyon hasznosításával, kezelésével összefüggésben jelentkező kiadások előirányzata az inflációval valorizálnál több nem lehet. Az értékesíthető vagyon alacsony szintje miatt a kiadási előirányzat meghatározásánál, amennyiben lehetséges csökkenést kell elérni.
- Vagyonbiztosítást és a hő központok karbantartását szerződés alapján végzik külső vállalkozások. Az előirányzatok nagyságát ezen szerződések feltételrendszere alapján kell meghatározni.
- Az önkormányzati működés költségeihez a központi költségvetésből elszámolási kötelezettséggel kapott állami támogatásokat (normatívák, egyéb központi pénzeszközök.) visszafizetési kötelezettség terheli, amennyiben az igénybevétel a feltételeket meghaladja. Az önkormányzatot érintően a visszafizetéshez szükséges forrásokat biztosítani kell.
- Külön tételenként megjelenő feladatok esetében az előirányzatok nagyságát egyenkénti mérlegelés, költségkalkuláció szerint kell meghatározni.

2.Felhalmozási kiadások

Az önkormányzat 2007. évi felhalmozási struktúráját a reálisan tervezhető bevételek nagysága jelentősen meghatározza.

Az előirányzatok tervezési elvei a következők:

- Korábban közgyűlési döntéssel elhatározott 2007. évre áthúzódó és újonnan indítandó feladatok.
- Műszaki szükségességből, élet- és balesetveszély elhárítása miatt halaszthatatlan feladatok.
- A város jelene és a későbbi időszakban fejlődésbiztosító, vagy ezt előkészítő feladatok.
- Egyéb beruházások, felújítások.

A tervezési szempontból nem determinált kiadások esetében előnyt kell kapjanak azok a felhalmozási feladatok, amelyek hatása nem lokálisan jelentkezik.

A célhitelből finanszírozandó beruházások, felújítások meghatározásánál fontos mérlegelési szempont, hogy működési kiadás megtakarításon vagy bevételi többlet biztosításán keresztül megtérül e.

2.1.Felújítások

A felújítási tételek előirányzatait a költségek ÁFA kiadásainak figyelembe vételével kell megtervezni. Azon feladatok esetében, amelyeket függetlenül pályázati forrás lehetőségektől mindenképpen meg kell valósítani, a teljes kivitelezési előirányzattal kell megtervezni. Azok a feladatok, amelyek megvalósításában a költségvetés pályázati forrásokra számít, az előkészítést (tervezés, engedélyeztetés) teljes összegében, a kivitelezéshez a saját erő szükséges mértékének megfelelő összegben kell az előirányzatokat meghatározni.

A tervezés elvei szerint a nem determinált felújítási tételek meghatározása során az elérhető hatást is figyelembe kell venni.

Az önkormányzati bérlakás felújítások finanszírozására a bérlakások értékesítéséből származó felhasználási kötöttségű bevétel, az elkülönített lakásalap, és elnyert pályázati pénzeszközök tervezhetőek.

Intézményi épület felújítások meghatározásánál, amennyiben pályázati források a jövőben figyelembe vehetők, törekedni kell komplex kivitelezési tartalom célmeghatározásra.

2.2.Beruházások

A beruházások előirányzatainak meghatározásánál az ÁFA kiadásra is figyelemmel kell lenni. Mindenképpen megvalósítandó beruházások előirányzatait a szükséges teljes nagyságrendben meg kell tervezni, függetlenül attól, hogy az év során esetleg pályázati forrás is támogathatja a feladatot. Azok a beruházások, amelyek esetében a költségvetés pályázati forrásokra számít, az előkészítést (tervezés, engedélyezés) teljes összegében, a kivitelezést a szükséges saját erő mértékének megfelelően kell tervezni.

Azon beruházási feladatok esetében, amelyek nem determináltak, a beruházással elérhető hatást értékelni kell a döntés meghozatala során.

A beruházási feladatok meghatározásánál előnyt kell adni azoknak, amelyek továbbhasznosítással megtérülnek, vagy olyan megtakarítást eredményeznek, amelyeken keresztül biztosítható a kiadás visszatérülése.

2.3.Felhalmozási célú pénzeszközátadás

Végleges pénzáradást jelent abban az esetben, ha a költségvetési körön kívül olyan felhalmozási feladat jelentkezik, amelynek megvalósítása az önkormányzatnak is érdekében áll.

Elvárásként határozható meg, hogy a pénzáradás nem lehet a megvalósítás 100%-ának megfelelő összeg. Az átvevő, mivel önkormányzati forrásból ér el vagyonnövekedést, saját erőforrással is részt kell venni a kivitelezési cél elérésében.

3.Adósságszolgálat

Az önkormányzati feladatellátás fedezetbiztosítási gondjai jelentősek, amelyeket növel a jelentős adósságállományból adódó éves adósságszolgálati teher, rontva a működés és felhalmozás finanszírozási pozícióját.

Az éves adósságszolgálati terhek determinációt jelentenek a költségvetési tervezés számára.

Az önkormányzat 2007. január 1-jével számított adósságállományának generikus összetétele az alábbi:

- hosszúlejáratú hitelállomány	1.585.650 ezer forint
- hosszúlejáratú hitelállomány költsége	235.110 ezer forint
- éven belüli lejáratú, és folyószámlahitel állomány	290.000 ezer forint
- rövidlejáratú hitelállomány költsége	5.600 ezer forint

A korábbi időszakokban igénybe vett hitelek állománya alapján a 2007. évi költségvetés számára determinációként,

- tőketörlesztés jogcímen	534.852 ezer forint
- költség jogcímen	66.088 ezer forint

előirányzatot kell elkülöníteni.

A koncepció ez évre vonatkozóan is számol

- folyószámlahitel keret és
- bérhitel keret

igénybevételével. Ebből adódó kalkuláció szerint 9.000 ezer forint költség várhatóan jelentkezni fog, amely emeli a hitel igénybevételi költség determináltan számított előirányzatát.

A felhalmozási feladatok finanszírozása érdekében a koncepció

- 200.000 ezer forint általános felhasználású és
- 165.000 ezer forint célmegjelöléssel meghatározott

hitelfelvétellel számol, amely további 8.760 ezer forint összegű hitelköltséget jelent a költségvetés számára, amire a tervezett előirányzatnak fedezetet kell biztosítani.

4. Tartalékok

Az általános tartalék előirányzata 10.000 ezer forint.

Az általános tartalék az előre nem tervezhető, nem valószínűsíthető kiadásokra, illetve az előirányzott, de elháríthatatlan ok miatt elmaradó bevételek pótlására szolgál.

A céltartalék előirányzata biztosít lehetőséget azon feladatok megvalósítására, amelyek céljait tekintve ismertek, de konkrét tételei és felhasználási helyei nem. Az év során a felhasználásnak megfelelően kerül sor az előirányzat telepítésére a megfelelő költségviselés helyére.

A céltartalékok jogcímei az alábbiak, amelyek a részletes költségvetésben bővíthetnek, ha a célmeghatározás indokolttá teszi:

Működési feladatok

- Képviselői alap
- Intézményvezetők jutalmazási előirányzata
- Kiemelkedő munkát végző pedagógusok anyagi elismerése
- Taneszköz fejlesztés
- Tankönyvtámogatás

Felhalmozási feladatok

- Felhalmozási pályázatok saját ereje
- Parkoló építési alap
- Térségi Integrált Szakképző Központ létrehozása

VI.

A költségvetési deficit finanszírozása

A koncepció számítási modellje azt mutatja, hogy a bevételek nem fedezik az igények szerinti kiadási szükségletet. Mind a működési, mind a felhalmozási szektor fedezetlenséget mutat. A költségvetésben kialakult gazdaságpolitikai kérdésekre gazdaságpolitikai válaszokkal kell azokat a megoldásokat megtalálni, amelyek a feladatellátás rendszerének átalakításával, racionalizálással, megszorításokkal, a későbbi évekre vonatkozóan is finanszírozható költségvetési helyzetet teremtenek.

A koncepció számítási modellje szerint a mérleg elsődleges egyenlege negatív, amely igen nehéz költségvetési helyzetet mutat. Ebből adódóan hitelek tervezésére csupán olyan mértékben kerülhet sor, amelyeknek adósságszolgálati terheit saját források finanszírozni tudják, tehát hiteltörlesztés nem generál hitelfelvételt.

A koncepció forrásbővítésként az alábbi hitelfelvétellel számol:

- Működést finanszírozó éven belül lejáró rövidlejáratú hitel 200.000 ezer forint
- Általános felhasználású felhalmozási hitel 200.000 ezer forint

A 2006. évben megnyitott, de a 2007. évben igénybevételre tervezett hitelek az alábbiak:

- A 210-es tehermentesítő úthoz kapcsolódóan 100.000 ezer forint
- A Sportcsarnok átalakításához 65.000 ezer forint

A költségvetés folyamatos likviditási helyzetének fenntartása nem nélkülözheti technikai hitelkeret megnyitását, amely az alábbi jogcímekre irányul:

- Folyószámlahitel 200.000 ezer forint
- Bérhitel 200.000 ezer forint

Mivel az adósságállomány további számottevő bővítése a költségvetés jövőbeni terhelhetősége szempontjából kockázatos, a részletes tervezői munka során alapvetően a kiadások szigorú rangsorolásával, a vállalható feladatok újragondolásával kell végrehajtható egyensúlyos költségvetést kialakítani, olyan módon, hogy az a későbbi évekre fenntarthatóan tegye lehetővé az olcsóbb közfeladat ellátás finanszírozását.

Határozati javaslat

Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése megtárgyalta az önkormányzat 2007. évi költségvetéséről szóló koncepciót és az abban foglaltakat elfogadja.

A Közgyűlés utasítja a Jegyzőt, hogy a koncepció tartalmi elemeit a részletes költségvetés kialakítása során érvényesítse.

Az egyensúlyos költségvetés kialakítása érdekében – amennyiben tartalmi megoldásokhoz Közgyűlési döntés szükséges – a javaslatot olyan időpontban kell beterjeszteni a Közgyűlés elé, hogy hatása beépülhessen a költségvetési javaslatba.

Határidő: folyamatos

Felelős: Óvári Péter címzetes főjegyző

Salgótarján, 2006. november 30.

Székyné dr.Sztrémi Melinda
polgármester